

Hva er allergi?

Vanlige spørsmål om allergi ved atopiske sykdommer og elveblest.

Av Dr. Helge Bengtsson

Spørsmål:

Hva er allergi?

Svar:

Allergi er en overreaksjon av kroppens immunforsvar. Mennesker som har allergi har et hyperalert immunsystem som overreagerer på stoffer i omgivelsene som kalles allergener. Eksponering for det som normalt er et ufarlig stoff, som for eksempel pollen, fører til at immunforsvaret reagerer som om stoffet er farlig.

Spørsmål:

Hva skjer ved en allergisk reaksjon?

Svar:

Når en person med et hyperalert immunsystem blir utsatt for et allergen skjer en rekke ting:

1. Kroppen starter å produsere en spesiell type antistoff, kalt IgE, for å bekjempe allergenet.
2. Antistoffet fester seg til en type blodlegemer kalt mastceller. Mastcellene finnes spesielt i luftveiene, mage-tarm området og i huden, hvor allergenet vanligvis kommer inn i kroppen.
3. Mastcellene eksploderer og frigjør en rekke kjemikalier inkludert histamin, som forårsaker de fleste allergisymptomene, inkludert kløe og rennende nese.

Hvis allergenet er i luften vil den allergiske reaksjonen komme i øyne, nese og lunger. Hvis allergenet er inntatt gjennom munnen, vil den allergiske reaksjonen komme i munnen, magen og tarmene. Reaksjonen kan også komme i huden og luftveiene. Noen ganger blir nok kjemiske stoffer frigjort fra mastcellene til å forårsake en reaksjon i hele kroppen, som elveblest, lavere blodtrykk, sjokk eller bevisstløshet. Disse alvorlige reaksjonene kalles anafylakse og kan være livstruende.

Spørsmål:

Hva er symptomene ved allergi?

Svar:

Allergisymptomer kan bli kategorisert som mild, moderat og alvorlig (anafylakse)

- Milde reaksjoner inkluderer de symptomene som berører et spesifikt område av kroppen, som utslett eller elveblest, kløe og rennende øyne og/eller nese. Milde reaksjoner sprer seg ikke til andre deler av kroppen.
- Moderate reaksjoner inkluderer symptomer som sprer seg til andre deler av kroppen. Disse kan inkludere kløe, økning av eksem eller pustevansker.
- En alvorlig reaksjon, kalt anafylakse, er en sjelden, livstruende reaksjon hvor kroppens svar på allergenet er plutselig og påvirker hele kroppen. Det kan begynne med en plutselig kløe i øyne eller ansikt og i løpet av minutter utvikle seg til mer alvorlige symptomer. Inkludert varierende grad av hevelser som kan gjøre svelging og pusting vanskelig. Smerter i bryst, kramper, oppkast og diarè kan også forekomme. Andre symptomer kan være forvirring og svimmelhet fordi anafylaksen fører til et hurtig fall i blodtrykket.

Spørsmål:

Har alle allergi?

Svar:

Nei. De fleste allergier er arvet, hvilket betyr at de er overført fra foreldre til barn. Det man er arver er tendensen til å bli allergisk, ikke en spesifikk allergi. Hvis en forelder er allergisk mot bjerk, kan barnet like gjerne bli allergisk mot for eksempel gress. Når èn forelder er allergisk har barnet 50% sjanse for å utvikle allergi. Denne risikoen øker til 75% hvis begge foreldrene har allergi.